

Ochrana spotřebitele proti nekalým obchodním praktikám podnikatelů

Nakladatelství Wolters Kluwer vydalo v roce 2017 publikaci Ochrana spotřebitele proti nekalým obchodním praktikám podnikatelů. Autorkami jsou Jarmila Pokorná, Eva Večerková, Tereza Levická a Jana Dudová. Kniha je z ediční řady Právo prakticky a nabízí velké množství příkladů z praxe i judikatury, díky čemuž si čtenáře získá svou přehledností.

Publikace se soustřeďuje na vybrané právní nástroje chránící spotřebitele, které stojí na pomezí právní úpravy nekalé soutěže v občanském zákoníku a nekalých obchodních praktik v zákonu o ochraně spotřebitele. Šířena je v brožované i elektronické formě.

Kniha je rozdělena do čtyř částí. První nese název Základní vymezení pojmů. Jde o teoreticko-právní základ. Vymezují se zde pojmy zásada ochrany slabší strany, podnikatel, spotřebitel, nekalá soutěž a nekalé obchodní praktiky. Dočítáme se, že *„ochrana spotřebitele je založena na principu, že člověk se ve spotřebitelském postavení ocitá ve fakticky nerovné pozici oproti profesionálovi, již je nutné vyvážit a v souvislosti s níž je třeba poskytnout danému člověku takovou míru výhod, aby se mohl podnikateli aspoň zdánlivě vyrovnat“*. K tomu publikace zároveň dodává, že *„ochrana spotřebitele nemůže být absolutní“*.

Druhá část blíže specifikuje postavení podnikatele a spotřebitele v občanskoprávních vztazích. Zabývá se neúměrným zkrácením, lichvou a smlouvami uzavíranými adhezním způsobem. Publikace obecně charakterizuje spotřebitelské smlouvy. Dočteme se zde, že *„veškerá sdělení vůči spotřebiteli musí podnikatel činit jasně a srozumitelně, a to v jazyce, ve kterém se uzavírá smlouva“*. Nechybí vymezení specifik u smluv uzavřených distančním způsobem a mimo obchodní prostory, pozornost je věnována zejména právu na odstoupení od smlouvy. Formou praktických tabulek jsou demonstrována sdělení, která musí podnikatel poskytnout spotřebiteli před uzavřením smlouvy. Najdeme zde i příklad vzorového odstoupení od smlouvy. Jako poslední jsou zařazeny smlouvy týkající se finančních služeb a smlouvy o dočasném užívání ubytovacího zařízení a jiné rekreační služby.

Část třetí nese název Ochrana spotřebitele před nekalou soutěží a proti nekalým obchodním praktikám. Nejprve se věnuje postavení spotřebitele v nekalé soutěži a poté v nekalých obchodních praktikách. Kniha upozorňuje na předpoklad, z něhož vychází právní regulace nekalé soutěže. Spotřebitel je dle něj *„jedním ze subjektů, které se mohou stát obětí nekalé soutěže a kterým může být nekalou soutěží způsobena újma“*. Publikace připomíná rovněž model tzv. průměrného spotřebitele, na základě něhož se posuzuje nekalost obchodních praktik. Průměrným spotřebitelem je *„spotřebitel, který má dostatek informací a zároveň je v rozumné míře pozorný a opatrný, s ohledem na sociální, kulturní a jazykové faktory“*. Následně publikace spojuje nekalé obchodní praktiky a nekalou soutěž, na závěr vyjmenovává prostředky ochrany. Zejména tuto třetí část lze vyzdvihnout za množství obohacující judikatury.

Poslední čtvrtá část se zabývá nekalými obchodními praktikami a správněprávní ochranou spotřebitele. Opět obsahuje velké množství odkazů na judikaturu. Důraz je zde kladen na správněprávní trestání podle zákona o ochraně spotřebitele (se zaměřením na předváděcí prodejní akce a garanci bezpečného výrobku). Dále ochrana dle zákona o regulaci reklamy a zákona o

rozhlasovém a televizním vysílání.

Publikaci Ochrana spotřebitele proti nekalým obchodním praktikám podnikatelů doporučuji díky své odbornosti a zároveň praktičnosti jak právníkům, tak podnikatelům či spotřebitelům samotným. Za drobné vady na kráse považuji poměrně obsáhlé charakterizování pojmu podnikatel v první části knihy (cca 40 stran oproti cca 20 stranám, na kterých je vymezen pojem spotřebitel), neboť si nejsem jistá, zda je zmiňovaná detailnost účelná vzhledem k zaměření publikace na osobu spotřebitele. Pozitivem při vytváření knih v kolektivu je množství přednesených informací, větší odbornost a specializovanost. Na druhou stranu se může stát, že se vlivem působení několika autorů budou napříč kapitolami opakovat informace tak, jako tomu bylo i zde. Závěrem doplním, že mi kniha svým obsahem připomněla publikaci Společensko-právní aspekty ochrany spotřebitele a jeho zdraví (část autorského kolektivu ji vydala v roce 2015), kterou se zřejmě inspirovala.

Autorky publikace uvádí, že ochranu spotřebitele v českém právním systému lze dle jejich názoru hodnotit jako poměrně rozsáhlou, protože české právo obsahuje řadu institutů, které zajišťují spotřebitelům efektivní uplatnění práv (s. 255). Nezbyvá než vyjádřit přání, aby obdobné publikace pomáhaly narovnávat prostředí mezi podnikateli a spotřebiteli a dosahovat dostatečně efektivní ochrany spotřebitele.

Mgr. Bc. Svatava Veverková,

externí doktorandka na katedře občanského práva Právnické fakulty Masarykovy univerzity
vedoucí právní poradny spotřebitelské organizace dTest, o.p.s.

E-mail: veverkova@pravo21.online

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Recenze publikace: Chalupa, R. Zákon směnečný a šekový – komentář směnečné části. Zákon o mezinárodním právu soukromém – komentář směnečné části. Praha: Leges, 2021, 646 s.](#)
- [Recenzia](#)
- [Budoucnost je v technologiích i udržitelnosti](#)
- [Anotáční recenze: Vyvlastnění a vyvlastňovací řízení](#)
- [Věznice jsou přeplněné a věznění příliš drahé. Knihou Tresty budoucnosti chce INFO.CZ otevřít diskuzi o změnách](#)
- [Recenze na knihu: Zdeňková, V., Seidlová, M., Čornejová, H., Peterová H.: Jak správně vytvářet a využívat FKSP: Jak postupovat při poskytování příspěvku na stravování.](#)
- [Recenze na knihu: Zuzana Strnadová: Co by měl vědět příjemce dotace. 1.vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2019, ISBN: 978-80-247-3076-9](#)
- [Ondřej Chmela: Zrušení poplatku za podnět k ÚOHS lze považovat za správné](#)
- [Anotáční recenze: Koudelka, Z., Průcha, P., Zwyrttek Hamplová, J.: Zákon o obcích \(obecní zřízení\) – Komentář. Praha: Leges, 2019, 480s](#)
- [Pražské finále osmého ročníku konferencí Soukromé právo](#)

- [Recenze: Jakub Tomšej a kolektiv - Zaměstnávání cizinců v České republice](#)